Tájékoztató
az Országos Választmány számára
a PEB ellenőrzési tapasztalatairól

Tisztelt Országos Választmány!

A Pénzügyi Ellenőrző Bizottságnak, mint az MKKSZ ellenőrző szervezetének, hatáskörét az MKKSZ alapszabálya határozza meg, mely szerint „őrködik az MKKSZ alapszabályszerű működése, a pénzügyi vagyongazdálkodási előírások megtartása felett".

A Pénzügyi Ellenőrző Bizottság az alapszabályban meghatározott feladatát éves munkaterv alapján végzi.

2015 évben, megnéztük, és véleményeztük a költségvetési tervet, és a pénzügyi, beszámolót, a pénzkezelést, a banki könyvelést, az úti elszámolások, költségtérítések kifizetését, és a bevételek alakulását.
Az ellenőrzések tapasztalatairól jelentést készítettünk a Főtitkár számára, tájékoztatást adtunk az elnökség részére.

Ellenőrzéseink során olyan jellegű szabálytalanságot, mely azonnali intézkedést kívánt volna nem tapasztaltunk. A hiányosságok korrigálására felhívtuk a figyelmet, melyek elsősorban adminisztratív jellegűek voltak.
A Főtitkár kiadott utasításaiban intézkedett, ezek megszüntetése érdekében.

Természetesen megállapításaink, csak a központunk gazdálkodására vonatkoznak, mivel a Bizottság ellenőrzési jogköre csak erre terjed ki. Központunk gazdálkodása összességében megfelel a szabályosság, takarékosság követelményeinek.

A Pénzügyi Ellenőrző Bizottság javaslatokkal élt, és sürgette a tagdíj fizetési rendszer megváltoztatását, és felhívta az elnökség figyelmét a törvényekben, jogszabályokban meghatározott belső szabályozás, és a megfelelő gazdálkodási rend kialakítására.

A PEB az év folyamán figyelemmel kísérte a gazdálkodás folyamatát, különös, különös tekintettel a bevételek alakulására, ezen belül a tagdíj bevételekre.

A tagdíj bevétel (a taglétszám stagnálásának megfelelően) a korábbi évektől eltérően, egy alacsonyabb szinten stabilizálódott.
A jelenlegi adatok azt igazolják, hogy nem átmeneti csökkenésről van szó, hanem ez a bevételi szint, most véglegesnek tekinthető, de a további csökkenés sem kizárt, ha nem teszünk erőfeszítéseket.

A féléves adatok áttekintésével, *az egész évre tervezett tagdíjbevétel* 47,6 %-ra teljesült.
Ennek „évesített" eredménye 95,2 %, amely forint összegre átszámítva kb. 68,9 mFt.
Az elmúlt évek tagdíjbevételének elemzése alapján számítani lehet arra, hogy a II. félévi bevétel több lesz mint az I. félévi volt, de így is valószínű, hogy a 72,3 mFt-os tagdíjbevételi terv nem teljesül.
A tagdíjbevétel, várhatóan mintegy 2 mFt-tal lesz kevesebb, éves szinten.
A Választmány számára kiadott naprakész tagdíj bevételi adatok kellő információval szolgálnak a megyénként a bevételekről.

Az egyéb (nem tagdíj) *bevételek* a tervezetnek megfelelően alakultak, kivéve a lekötött betétek hozamait.
Ez utóbbiak esetében - az általános pénzpiaci tendenciáknak megfelelően – a nettó hozamok gyakorlatilag a nulla szint felé közelednek.
Ezek az eltérések, azonban nem teszik szükségessé a költségvetés átfogó módosítását, csak az egyes kiadási tételek között kisebb átcsoportosításokat igényelnek,

Az elmúlt években helyzetünket súlyosbította még a szakszervezetek működését korlátozó, azt hátrányosan érintő jogszabályváltozások, és nem utolsósorban a munkavállalók félelme a munkahelyvesztéstől, -emiatt is nem mertek szakszervezeti tagságot létesíteni,- de, sajnos nagy a közöny is, *'mit ad, mit tud adni a szakszervezet'* jelszóval.

Álláspontunk szerint is, a legfőbb ok elsősorban a szakszervezet érdekérvényesítési erejének gyengülése.
Ennek a helyzetnek a megváltoztatásához azonban erős tagság kell, mert a hatalom csak az erőt tiszteli.

A tagdíjnövelésre, tett korábbi évek erőfeszítési (tagszervezési, tag megtartási akciók, ösztönzések) sajnos eddig nem hoztak számottevő eredményt.
Ebben az évben,- igen intenzív tagszervezés - kezdi meghozni gyümölcseit, 17 alapszervezet alakult, 454 taggal, melyből 244 új tag, ez azonban nem tudja ellensúlyozni a korábbi taglétszám vesztést.

AZ MKKSZ vezetése idén is keresi a lehetőségeket, hogyan lehetne vonzóbbá tenni szervezetünket.
- Az egyik, ilyen akció, az augusztus végén elindított taglétszámbővítő országos akció, amelynek november hónapban (december elején) lehet látni az eredményeit.
Sajnos az Államkincstári adminisztráció, a levonások több esetben késnek, illetve nem megfelelőek pld. a 130 fős alapszervezet alakítást nem tudták levonással kísérni.

-A másik ösztönző, az MKKSZ kártya bevezetése, amely az OTP Bankkal történt szerződés kötést kíséri.
Reméljük, hogy a tagok számára, a kedvezményes 12 féle, előnyös banki szolgáltatást biztosító konstrukció - amelyre 2 éves kizárólagos szerződést kötöttünk- ösztönözni fogja a tagszervezést.
-Ezen kívül kezdeményeztük a CBA-val, és más kereskedelmi hálózatokkal, a kedvezményes élelmiszer-vásárlási lehetőséget tagjaink számára.
Bízunk benne, hogy tárgyalások sikeresek lesznek, és ezzel is vonzóvá tudjuk tenni a szervezetünket.

Bizottságunk már régebben szorgalmazza a tagdíj rendszer változtatását, melyet a jogszabályoknak való megfelelés is kikényszerít

Ugyanis;

A jelenlegi rendszerünk nem felel meg, a pénzügyi jogszabályoknak és gazdasági szempontokból sem hatékony, szétforgácsoltja az anyagi erőinket.
Az alapszervezeteknél maradó tagdíj rész, nem jelenik meg sem az MKKSZ számláján, sem a könyvelésében, sem beszámolóiban. Ez nem csak szabálytalan, de visszaélésekre is alkalmat ad (sajnos volt is rá példa).

A PEB-nek az ellenőrzési jogköre csak a központ gazdálkodására terjed ki az alapszabály szerint. Az alapszervezeteknél csak felkérésre végezhet ellenőrzést, de ez ideig nem volt még példa arra, hogy felkérés érkezzen alapszervezeti ellenőrzésre.
A Pénzügyi Ellenőrző Bizottságnak, a rendszeres ellenőrzésre nem is lenne kapacitása.

A Pénzügyi Ellenőrző Bizottság már évekkel ezelőtt jelezte, hogy a tagdíj rendszerünk számvitelileg sem helyes, mert a bekövetkezett jogszabályi változások miatt a bejegyzett szervezet,(esetünkben az MKKSZ) egységes zárt rendszerű könyvelést köteles kialakítani, vagyis valamennyi bevételét, és kiadását könyvelésében (beszámolóiban, mérlegében) meg kell megjeleníteni.
Jelenlegi rendszerünkben az alapszervezeteknél maradó tagdíj nem jelenik meg a könyveinkben, beszámolóinkban.

Az MKKSZ költségvetése, pénzügyi beszámolója, mérlege kizárólag csak a központi számlára beérkező bevételeket tartalmazza (mely a tagdíj 49%-a, valamint kisebb mértékben, azon alapszervezetek tagdíjának 98 % - a) amelyek már a tervezett módszert alkalmazzák.
A bevételek másik fele, (az alapszervezeti rész) „láthatatlan" a mi számunkra is.
Ugyanakkor bármilyen gazdasági szabálytalanság esetén az MKKSZ főtitkára vonható felelősségre.
Ezt a helyzetet orvosolni kell. Az alapszervezeteknél maradó tagdíj-bevételrésszel való gazdálkodásra jelenleg a főtitkárnak nincs rálátása.
A gazdálkodás, könyvelés szabálytalansága súlyos következményekkel is járhat, akár fel is oszlathatják ilyen okból szervezetünket.

Az egyetlen szabályos megoldás az, hogy ha valamennyi tagdíj az MKKSZ központi számláján jelenik meg, és szoros elszámolás mellett az alapszervezetek működésére, kérelemre visszajuttatjuk az alapszabályban meghatározott összeget.

Ezzel nem csorbulna az alapszervezetek alapszabályban biztosított, anyagi, pénzügyi ellátása.
Ez természetesen, a központunk számára sokkal több adminisztrációs és könyvelési feladattal jár, és ennek a feltételeit is meg kell teremteni.

Az elmúlt évek felmérésének adatai azt mutatják, hogy a közigazgatás az utóbbi években a folyamatos átszervezés állapotában van, és ez (a bizonytalanságon túl) jelentős taglétszámvesztéssel is járt.
Alapszervezeteink nagy többsége kis létszámúvá (10-15 fő) alattira csökkent..
Megfontolandó, hogy az ilyen kis létszámú alapszervezeteknél van-e értelme az önálló gazdálkodásnak.
Sajnos egyre többször fordul elő, hogy az alapszervezetek nem tudnak elszámolni a pénzeszközeikkel, nem az alapszabályban meghatározott közösségi célokra használják, sőt előfordult sikkasztás is.

Álláspontunk szerint egyszerre van jelen a pazarlás, és a finanszírozhatatlanság. Az alapszervezeteknél tapasztalható olyan káros gyakorlat, mely szerint évvégén igyekeznek felhasználni a náluk maradt tagdíj részt, ugyan akkor a központ nehezen tudja finanszírozni az igen fontos érdekvédelmi munkáját.

Tagjaink mind hatékonyabb érdekképviseletet várnak el szakszervezetünktől, melyet az egyre csökkenő központi költségvetésből kell megoldani.

Mint már említettem;

A Pénzügyi Ellenőrző Bizottság a tagdíj bevételek hatékonyabb és célszerűbb felhasználása érdekében is szükségesnek látja, a jelenlegi tagdíj rendszer (alapszabályban meghatározott) megváltoztatását.
Olyan tagdíj rendszert kell kidolgozni, mely megfelel a jogszabályi környezetnek.

Változott a szervezetünk működését, gazdálkodását meghatározó egyesülési jogról, a civil szervezetekről szóló törvény, valamint a pénzügyi, számviteli, adózási jogi, környezet is.
A tagdíj rendszernek, a szabályosságon túl biztosítania kell a koncentrált, és hatékonyabb pénzfelhasználást.

A jelenlegi helyzetben, a szakszervezet érdekvédelmi feladataink ellátása során,
- sem tárgyi, sem személyi feltételeiben - nem tudunk, és nem is lehet tovább takarékoskodni.
Egyedüli előrelépés a bevételek bővítésére, a taglétszám növelése, és a bevételek koncentrálása lehet.
Mindent meg kell tenni továbbra is a taglétszám növelésére, mely nem csak, az anyagi alapok megteremtését szolgálja, hanem szakszervezetünk érdekérvényesítő képességét, és súlyát is erősíti.

Mivel a jogi előírásokon nem tudunk változtatni, a gazdálkodás, a felelősség és egyéb lényeges kérdéseket kell szigorúbb, saját belső szabályozás alá vonni, továbbá az ellenőrzést és a felügyeletet kell szigorítani.

A Pénzügyi Ellenőrző Bizottság már két éve javaslatot dolgozott ki a gazdálkodás, könyvelés folyamataira, melyet az Elnökség elé terjesztett.

Tehát még egyszer javaslatunk lényege:
A központ számára kerül beutalásra valamennyi tagdíj, és az alapszervezetek működésére, szigorú elszámolás mellett kell visszajuttatni az alapszabályban meghatározott tagdíj részt, ehhez azonban itt a központban kell megteremteni, mind a személyi, mind a technikai feltételeket.
Így érvényesülhet a PEB,-illetve a jövőben a FEB- hatékonyabb ellenőrző szerepe is, mert az alapszervezetek szabályos gazdálkodásáért is a főtitkárnak kell helyt állnia.
Jelenleg, a gazdálkodásért felelős Főtitkárnak nincs módja és lehetősége sem, hogy a szabálytalan, káros tevékenységet megelőzze és megakadályozza. Mint az elmondottakból is kitűnik a PEB egységesen támogatja az alapszabály módosítását, és az Tisztelt Országos Választmány részére is javasolja elfogadásra.

Az MKKSZ csak abban az esetben tudja eredményesen végezni az érdekképviseleti és érdekérvényesítő tevékenységét, ha annak megfelelő, és szabályos anyagi hátteret teremtünk.
Az alapszervezetek tagsága - a joggal elvárt eredményességhez - nemcsak munkájával, hanem tagdíjával is hozzá kell, hogy járuljon.

Budapest 2015. november 21.

Tornyi Lajosné
PEB elnök